

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	Ministarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije
NAZIV PROPISA	ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O INFORMACIONOJ BEZBJEDNOSTI

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Svakodnevne promjene iz ove oblasti, kao i integracioni procesi dovode do potrebe za definisanjem nekih novih oblasti i instituta, pa se samim tim javlja i potreba za zakonodavnim regulisanjem istih.

Važeći Zakon o informacionoj bezbjednosti je usvojen 2010. godine, saglasno tada važećem regulatornom okviru Evropske Unije koji je donesen 2002. U međuvremenu je Minsitarstvo za informaciono društvo i telekomunikacije usvojilo Staregiju o sajber bezbjednosti (2013.godine), kao i Izmjena i dopuna Zakona o elektronskim komunikacijama i poštanskoj djelatnosti. Zbog pomenutih dokumenata neophodno je izvršiti Izmjene i dopune Zakona o informacionoj bezbjednosti u cilju definisanja najbolje prakse u ovoj oblasti.

Informaciona bezbjednost predstavlja temelje za stvaranje i organizaciju informacionog društva. Razvojem informacione bezbjednosti uspostavljaju se preventivne mjere i stvaraju organizacijsko-tehničke pretpostavke za razvoj informacionog društva. Sve ove procese nije moguće uspješno sprovesti bez dobro razvijene informacione bezbjednosti na nacionalnom nivou.

Aktuelne promjene u zakonodavstvu EU u posljednjih nekoliko godina usmjerene su uveliko na razvoj sigurnosne politike EU i slijede iskustvo sigurnosnog modela. Stoga će i za sve buduće članice EU prepoznavanje važnosti ovog područja i sistemski pristup sigurnosti na nacionalnom nivou biti jedan od kriterijuma zrelosti zemlje kandidata.

U Programu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2014 – 2018 se nalazi poglavlje Informatičko društvo i mediji koje čini cjelinu od tri oblasti: elektronske komunikacije, usluge informatičkog društva i audiovizuelna politika. Jedno od ključnih pitanja u okviru oblasti usluga informatičkog društva je zapravo informaciona bezbjednost.

Oblast informacione bezbjednosti je jedno od najdinamičnijih oblasti, gdje se svakodnevno mijenjaju tehnologije, uvođenjem novih servisa i usluga. Ukoliko ne bi došlo do promjene regulatornog okvira, nebi došlo ni do razvoja informacione bezbjednosti u Crnu Goru. Takođe, usaglašavanje sa EU okvirom je i obaveza Države te stoga je potrebno usaglasiti zakonodavstvo sa EU propisima.

Kroz savremen, efikasan i jedinstven pravni okvir, doprinosi se povećanju konkurentnosti i kvaliteta svakodnevnog života građana. Status quo opcija bi onemogućila da se ovo realizuje.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Ovim zakonom reguliše se cjelokupan način obezbjeđivanja informatičke sigurnosti u Crnoj Gori, kao suštinskog dijela sistema nacionalne sigurnosti, ali i kao temelja izgradnje savremenog informatičkog društva.

Ovim izmjenama, formiraju se nadležna tijela, regulišu njihovi međusobni odnosi, način i smjer funkcionisanja te nadležnosti za njihov nadzor.

Informatička bezbjednost, koja se obezbjeđuje ovim zakonom predstavlja stanje odgovarajuće povjerljivosti, cjelovitosti i raspoloživosti podataka, koji se postižu primjenom propisanih mjera i standarda informatičke bezbjednosti.

Nabrojani ciljevi su u skladu sa Strategijom razvoja informacionog društva 2012 – 2016, Strategijom sajber bezbjednosti 2013-2017. Takođe Programom rada Vlade Crne Gore, donošenje ovog zakona je predviđeno za treći kvartal ove godine.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Kako bi se ostvarili navedeni ciljevi, kojim se prati razvoj iz oblasti informacione bezbjednosti i koji su u skladu sa EU okvirom, zakonom se propisuju sljedeće novine:

Formiranje Savjeta za informacionu bezbjednost. Cilj formiranja ovog radnog tijela je obezbjeđivanje funkcionisanja sistema informacione bezbjednosti, praćenje i koordinacija aktivnosti iz oblasti ICT i sajber-bezbjednosti, davanje smjernica za razvoj lokalnih CIRT timova i prepoznavanje pravovremenog odgovora na moguće prijetnje informacionoj infrastrukturi. Takođe, ovaj Savjet predlaže mjere za usklađivanje zakonodavnog i administrativnog okvira u cilju efikasnije zaštite i unapređenja ICT i sajber-bezbjednosti.

Uvodi se pojam kritična informatička infrastruktura koja se odnosi na ICT infrastrukturu od čijeg funkcionisanja zavise sistemi od opšteg društvenog značaja. Ova tema je prilično aktuelna poslednjih godina jer zaštita kritične infrastrukture predstavlja bitan element u procesu evrointegracija. Informaciona infrastruktura je kritična jer su informacioni sastavi, neophodni za funkcionisanje modernog društva, posebno osjetljivi na različite napade. Veliki broj usluga koje se pružaju su kritične za nacionalnu bezbjednost.

Ovim izmjenama, formiraju se nadležna tijela, regulišu njihovi međusobni odnosi, način i smjer funkcionisanja te nadležnosti za njihov nadzor.

Da bi se postigli gore navedeni ciljevi to je jedino moguće dopunom zakonskog okvira iz 2010. godine.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Nova zakonska rješenja će uticati na nosioce ključnih institucija informacione bezbjednosti, kroz bolju zaštitu, obezbjeđivanje funkcionisanja sistema informacione bezbjednosti.
- Primjene novog zakona ne bi trebalo da prouzrokuje nikakve dodatne troškove za građane, ni za mala i srednja preduzeća.
- Implementacijom novog zakona uređuje se oblast informacione bezbjednosti u Crnoj Gori u skladu sa njenim stvarnim i projektovanim potrebama, kako sa aspekta sopstvene bezbjednosti i razvoja informacionog društva, tako i u skladu sa zahtjevima međunarodnih integracionih procesa, odnosno usklađenosti sa bezbjednosnim politikama NATO-a i EU. Ne postoji administrativno opterećenje, kao ni biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za sprovođenje ovog zakona potrebno je obezbijediti sredstva u Budžetu Crne Gore u iznosu od 10.000,00 eura, a odnose se na troškove za rad Savjeta za informacionu bezbjednost čije je formiranje predviđeno ovim Zakonom.

- Naknade za rad Savjeta se utvrđuju u skladu sa Odlukom o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada od 2012 godine.
- Naknade za članove Savjeta se određuju na vrijeme do šest mjeseci u skladu sa Odlukom.
- Za implementaciju podzakonskih akata pomenutih u Zakonu, sredstva se obezbjeđuju u okviru budžetskih sredstava za tekuću godinu planiranih na budžetskoj poziciji MIDT-a-ostale naknade (4129), uz prethodno pribavljenu potvrdu ministra finansija o raspoloživim finansijskim sredstvima.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Donošenjem propisa koji će proisteći iz Zakona neće dodatno uticati na povećanje već navedenih finansijskih obaveza.
- Metodologija obračuna je u skladu sa Odlukom o kriterijumima za utvrđivanje visine naknade za rad člana radnog tijela ili drugog oblika rada od 2012 godine.
- Nijesu postojali problemi prilikom izrade obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

U procesu izrade Predloga Zakona, tehnike prikupljanja podataka su bile sljedeće:

- Analiza definisanja Zakona o informacionoj bezbjednosti u zemljama u regionu i EU;
- Pozitivna praksa EU i NATO;
- Konsultacije sa domaćim i stranim ekspertima iz oblasti informacione bezbjednosti;

Organizovani su sastanci Radne grupe sa ekspertima iz Estonije, države Evropske unije koja je prevazišla probleme sa kojima se naša administracija trenutno suočava, a takođe su obavljene brojne neformalne konsultacije sa domaćim i stranim ekspertima iz iste oblasti. Glavni rezultati ovih konsultacija, odnosno predlozi i sugestije se odnose na formiranje nadležnih tijela za informacionu bezbjednost, regulisanje njihovih međusobnih odnosa, kao i predvidjeti kreiranje podzakonskog akta kojim će se definisati kritična informatička infrastruktura, operatori, servisi, od čijeg funkcionisanja zavise sistemi od opšteg društvenog značaja. Predlozi i sugestije u ovim oblastima su prihvaćeni i prilagođeni uslovima u kojima posluje crnogorska javna uprava.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- S obzirom da je Predlog Zakona poslat na mišljenje svim ključnim institucijama prepoznatim u njoj, i biće usaglašena sa svim njihovim komentarima, neće postojati prepreke za realizaciju iste.
- Da bi se ispunili ciljevi biće preduzeto niz mjera koje se odnose na donošenje podzakonskih akata.

Datum i mjesto:

17. oktobar 2014. godine, Podgorica

Starijšina organa

[Handwritten signature]